

Konferencja Międzyparlamentarna ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony

Konkluzje

3-4 kwietnia 2014, Ateny

Konferencja Międzyparlamentarna,

uwzględniając podjętą w kwietniu 2012 roku w Warszawie decyzję Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej w sprawie utworzenia i mandatu dla niniejszej konferencji;

uwzględniając tytuł II Protokołu nr 1 (i art. 9 i 10) Traktatu z Lizbony dotyczący wspierania skutecznej i systematycznej współpracy w ramach Unii;

świadoma przewidzianych Traktatem z Lizbony nowych uprawnień i instrumentów instytucji Unii Europejskiej (UE) w obszarze polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony; mając świadomość, że te nowe instrumenty stwarzają większe możliwości wywierania przez Unię wpływu na arenie międzynarodowej, równomiernego do jej znaczenia politycznego i gospodarczego;

świadoma wielopoziomowego procesu decyzyjnego w obszarach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO); mając świadomość, że skuteczna realizacja tych polityk musi angażować wiele podmiotów politycznych zarówno na poziomie UE, jak i na poziomie krajowym; świadoma odpowiedzialności za sprawowanie kontroli parlamentarnej i pogłębianie współpracy międzyparlamentarnej w obszarach WPZiB i WPBiO;

Obecne priorytety Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

- **Ukraina**

1. Wyraża głębokie zaniepokojenie kryzysem na Ukrainie i jego konsekwencjami dla bezpieczeństwa międzynarodowego, międzynarodowej praworządności i globalnego zarządzania; potępia militarną interwencję Rosji na Krymie i jego nielegalną aneksję, która podważa prawo międzynarodowe i jest sprzeczna z zobowiązaniami i obowiązkami Rosji, w tym Kartą Narodów Zjednoczonych, aktem końcowym OBWE z Helsinek i memorandum budapeszteńskim; oświadcza, że tzw. referendum zorganizowane na Krymie 16 marca jest niekonstytucyjne i stanowczo potępia wszelkie działania, które zagrażają integralności terytorialnej i suwerenności Ukrainy;
2. Z zadowoleniem przyjmuje oświadczenia i konkluzje przyjęte przez Radę i Radę Europejską oraz podpisanie 21 marca politycznej części umowy stowarzyszeniowej z Ukrainą; popiera jednostronne wdrożenie tych części umowy ustanawiającej strefę

wolnego handlu, razem z całościowym pakietem finansowym, które mają bezpośredni pozytywny wpływ na Ukrainę w krótkim okresie, w tym pozwolą uniknąć zapaści gospodarczej kraju, a w długim okresie przyczynią się do koniecznych i istotnych reform gospodarczych i instytucjonalnych; z zadowoleniem przyjmuje również sankcje nałożone przez Unię na osoby, które bezpośrednio przyczyniły się, zarówno na Ukrainie, jak i w Rosji, do destabilizacji Ukrainy - sankcje jako sygnał determinacji Unii, że taka agresja nie będzie akceptowana; ponadto, wzywa do przygotowania kolejnych sankcji, jeśli sytuacja będzie się pogarszać lub w odpowiedzi na zagrożenie dla integralności terytorialnej, suwerenności i bezpieczeństwa naszych wschodnich sąsiadów; uznaje legitymację tymczasowego rządu Ukrainy i przyjmuje z zadowoleniem jego gotowość do stawienia czoła kryzysowi poprzez dialog polityczny; wzywa wszystkie zaangażowane strony do powstrzymania się od przemocy i prowadzenia pokojowego dialogu;

3. Wzywa Rosję do natychmiastowej deeskalacji kryzysu, wycofania wojsk z granicy i terytorium Ukrainy; ponadto wzywa Rosję do uznania tymczasowego rządu Ukrainy za prawowitego partnera do rozmów i zaangażowania się w bezpośredni dialog bilateralny oraz negocjacje *bona fide*, w celu zażegnania kryzysu z pełnym poszanowaniem prawa międzynarodowego i Karty Narodów Zjednoczonych; wzywa Radę i wysoką przedstawiciel do zaangażowania się w tym celu na najwyższym szczeblu oraz do bezpiecznego dostępu misji monitorującej OBWE na całe terytorium Ukrainy, włącznie z Krymem; odrzuca wszelkie negocjacje nt. przyszłości Ukrainy, bez udziału tej ostatniej; wzywa Rosję do wypełnienia powyższych warunków, tak aby możliwe było powrócenie do prac nad partnerstwem strategicznym z Unią Europejską;
4. Wzywa parlamenty do wysłania, razem z Parlamentem Europejskim i we wsparciu OBWE/Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka, delegacji obserwujących wybory, które odbędą się 25 maja; wzywa władze Ukrainy do kontynuowania wszelkich niezbędnych działań w celu zapewnienia inkluzyjności, przejrzystości i poszanowania praw człowieka, w tym ochrony praw mniejszości;
5. Z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej o podpisaniu umowy stowarzyszeniowej/ o pogłębionej i całościowej strefie wolnego handlu z Gruzją i Mołdawią nie później niż w czerwcu 2014 r. i wzywa Parlament Europejski i parlamenty narodowe do zapewnienia sprawnego procesu ratyfikacji;

- **Syria**

6. Podtrzymuje swoje zaniepokojenie konfliktem w Syrii, wskutek którego, w ciągu ostatnich trzech lat, zginęło ponad 140 000 osób, liczba uchodźców sięgnęła 2 milionów, a 9,3 miliona Syryjczyków potrzebuje pomocy humanitarnej, z czego połowa to dzieci, co stanowi tragiczny i bezprecedensowy kryzys humanitarny; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, jak również inne podmioty międzynarodowe do dalszego zapewnienia pomocy humanitarnej oraz refleksji w ramach ONZ na temat utworzenia bezpiecznych korytarzy humanitarnych dla zapewnienia niezbędnej pomocy humanitarnej we wszystkich częściach Syrii;

7. Odnotowuje z zaniepokojeniem niepowodzenie rozmów w ramach konferencji Genewa I i Genewa II i wzywa wysoką przedstawiciel do zintensyfikowania wysiłków, razem ze specjalnym wysłannikiem ONZ, na rzecz zorganizowania, możliwie jak najszybciej, kolejnej rundy rozmów w celu ustanowienia funkcjonujących ram dla rozwiązania politycznego, które zakończy dewastujący i pełen przemocy konflikt i stworzy warunki dla demokratycznych przemian; wzywa do skutecznego wdrożenia, przy pełnym wsparciu finansowym i technicznym UE, rezolucji ONZ nr 2118 (2013), w której zawarto żądanie zniszczenia i usunięcia zapasów broni chemicznej Syrii do połowy 2014 r.; podkreśla jednak również potrzebę rozwiązania problemu wyniszczającego napływu do regionu broni konwencjonalnej, w szczególności, odnotowywanego, stosowania broni kasetowej; przypomina o napływie dużej liczby uchodźców do państw sąsiadujących z Syrią i o tym, że ostateczne wydarzenia służą jako ostrzeżenie, iż konflikt syryjski nadal ma poważne reperkusje dla stabilności całego regionu; wzywa UE i jej państwa członkowskie do wyrażenia swojego aktywnego poparcia dla państw regionu w akcie solidarności i wzajemnego zainteresowania przeciwdziałaniem efektowi rozlewania się konfliktu oraz zapewnienia wsparcia humanitarnego uchodźcom w tych państwach; w świetle wydarzeń w świecie arabskim i kryzysu syryjskiego, podkreśla nagłą potrzebę postępów w ramach procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie; w tym zakresie potwierdza, że rozwiązanie konfliktu bliskowschodniego stanowi podstawowy interes UE;

- **Egipt**

8. Z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie Konstytucji Egiptu, jednak wyraża poważne zaniepokojenie, co do wiarygodności egipskich przemian demokratycznych i zobowiązania rządu do implementacji Konstytucji, w świetle ostatniego skazania na śmierć 500 przedstawicieli Bractwa Muzułmańskiego, jak również działań wymierzonych w społeczeństwo obywatelskie i przedstawicieli mediów; uważa, że wspomniane wyroki śmierci są całkowicie nie do przyjęcia i stoją w sprzeczności z zasadami ustanowionymi w nowej Konstytucji; wzywa władze egipskie do zapewnienia warunków uczciwego procesu oraz zainicjowania poważnego dialogu ze wszystkimi demokratycznymi siłami politycznymi w kraju, w tym umiarkowanymi siłami w ramach Bractwa Muzułmańskiego;

Obecne priorytety Wspólnej Polityki Bezpieczeństw i Obrony

- **Rezultaty Rady Europejskiej poświęconej obronie**

9. Uważa, że spotkanie Rady Europejskiej z grudnia 2013 r. poświęcone obronie, było niezbędnym i długo wyczekiwany krok w kierunku zapewnienia dalszych impulsów i strategicznego wkładu dla skoordynowanego podejścia do europejskiej obrony, działania w ramach której były w ostatnich latach w fazie spadkowej i która wymaga zdecydowanego impulsu; uznaje, że konkluzje Rady Europejskiej, jak również konkluzje Rady ds. Zagranicznych z listopada 2013 r., ustanowiły plan działań, który musi zostać wdrożony skutecznie i jako kwestia priorytetowa, oraz jest

zdeteminowana kontynuować uważne monitorowanie postępów w tym zakresie, jak oświadczone na poprzedniej konferencji międzyparlamentarnej; wzywa do wdrożenia na czas „Realizacji celów i zadań” w celu osiągnięcia namacalnych rezultatów w zakresie obrony europejskiej przed kolejnym spotkaniem Rady Europejskiej poświęconym tej kwestii w czerwcu 2015 r.; uważa, że coroczne spotkanie Rady Europejskiej w celu przeprowadzenia dyskusji na ten temat oraz regularne spotkania Rady ds. Obrony mogłyby również wspierać postęp w tym obszarze;

10. Podkreśla, że ostatnie wydarzenia w polityce międzynarodowej unaoczniają potrzebę podjęcia przez UE dogłębnej refleksji nad przyszłością WPZiB i WPBiO; odnotowuje realia regionów sąsiadujących i wyraża zaniepokojenie związane z pojawieniem się luku niestabilności rozciągającego się od Ukrainy przez północną Afrykę; przypomina, że wszystkie państwa członkowskie UE powinny mieć zapewniony ten sam poziom bezpieczeństwa; wzywa do bardziej strategicznej koordynacji polityki zagranicznej na poziomie Unii, zgodnie z zobowiązaniami przewidzianymi w Traktacie z Lizbony, w zakresie sprostania przez UE rosnącej liczbie zagrożeń i wyzwań na peryferiach granic zewnętrznych UE; pozostaje w przekonaniu, że mandat Rady dla wysokiej przedstawiciel i Komisji w konsultacji z państwami członkowskimi, jest niezbędnym krokiem w kierunku zdefiniowania wspólnej wizji UE w zakresie strategicznych interesów i celów, jak również zagrożeń i wyzwań, oraz jest zdeteminowana zapewnić wkład w to przedsięwzięcie; wzywa, by taka ocena prowadziła do przeglądu Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa, przeprowadzonego wraz z szeroką dyskusją z parlamentami narodowymi i Parlamentem Europejskim; uważa, że Konferencja Międzyparlamentarna ds. WPZiB/WPBiO powinna poddać jak najszybciej tę kwestię dyskusji;

- **Kompleksowe podejście**

11. Z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Komisję i wysoką przedstawiciel wspólnego komunikatu w sprawie kompleksowego podejścia UE do zewnętrznych konfliktów i sytuacji kryzysowych oraz wzywa do jego szybkiego wdrożenia; podkreśla, że dalsza poprawa skuteczności i efektywności w ramach kompleksowego podejścia powinna być priorytetem i wymaga przede wszystkim przywództwa Unii w ustaleniu wspólnych strategii i priorytetów w sprawach zagranicznych, politycznej i finansowej spójności instytucji oraz wypełniania przez państwa członkowskie zobowiązań traktatowych do popierania WPZiB/WPBiO w duchu lojalności i solidarności; wzywa do strategicznie spójnego i efektywnego stosowania instrumentów UE poprzez kompleksowe podejście we wszystkich obszarach, w szczególności zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego i reagowania na kryzysy; podkreśla znaczenie zdolności cywilnych i wojskowych, jako kluczowego filaru kompleksowego podejścia i zachęca do uwzględnienia łączenia zasobów i dzielenia się nimi w krajowych planach obrony jako niezbędnego kroku w kierunku rozwoju kultury współpracy oraz zapewnienia trwałych rezultatów; podkreśla potrzebę polepszenia stosowania umowy „Berlin plus”; ponownie podkreśla kluczową pozycję parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego w wypełnianiu ich roli w zakresie kontroli politycznej oraz władzy ustawodawczej i budżetowej, a przez to

zapewniających sprawną realizację bardziej efektywnego kosztowo i skutecznego kompleksowego podejścia UE.

12. Z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Komisję i wysoką przedstawiciel wspólnego komunikatu w sprawie elementów strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego i wzywa Radę do jak najszybszego jej przyjęcia; podkreśla znaczenie odzwierciedlenia innowacji wprowadzonych Traktatem z Lizbony, w tym postanowień „klauzuli solidarności”, w strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego; jest przekonana, że powinien zostać nadany priorytet wdrożeniu i operacjonalizacji strategii, aby kompleksowo odnieść się do wszystkich aspektów bezpieczeństwa morskiego, w tym między innymi wczesnego ostrzegania oraz zapobiegania na czas kryzysom, jak również stawienia czoła zidentyfikowanym zagrożeniom i ryzykom; podkreśla odpowiedzialność UE i państw członkowskich za ochronę ich wspólnych żywotnych i strategicznych interesów w kwestiach morskich; podkreśla, że wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem morskim można skutecznie stawić czoła tylko poprzez lepszą koordynację między wszystkimi podmiotami, zarówno cywilnymi, jak i wojskowymi, tak na szczeblu Unii, jak i państw członkowskich, razem z partnerami międzynarodowymi i regionalnymi;
13. Podkreśla, że taka strategia powinna mieć szeroki zasięg operacyjny i geograficzny, aby uporać się z różnymi problemami, od piractwa i terrorystycznych zagrożeń dla wrażliwej infrastruktury, aż po handel ludźmi i nielegalną imigrację, jak również nieuregulowane rybołówstwo i klęski środowiskowe; zwraca uwagę, że taki zakres wymaga ogólnej spójności, efektywności i skuteczności istniejących polityk, narzędzi i środków oraz wykorzystania pełnego spektrum zdolności i struktur UE, a także zaproponowania różnych rozwiązań, od zapobiegania do zaangażowania; wzywa do ustalenia zasad rządzących wdrażaniem strategii, w tym wprowadzenia elementów interoperacyjności, umów o strategicznym zarządzaniu, narzędzi przekrojowych oraz protokołów dotyczących interwencji;
14. Poważnie zaniepokojona przypadkiem dwóch włoskich marynarzy; uznaje to nie tylko za problem bilateralny między Włochami a Indiami, ale kwestię do niepokoju dla UE i szerszej społeczności międzynarodowej; podkreśla potrzebę uznania zasady nietykalności dla wszystkich aktywnych członków obsługi wysłanych na misje międzynarodowe;

- **WPBiO w Afryce**

15. Z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie misji UE na Mali (EUTM Mali) i fakt, że po raz pierwszy brygada francusko-niemiecka została wysłana pod egidą UE; żałuje, że doszło do opóźnień w uruchomieniu misji UE w Republice Środkowoafrykańskiej, mimo, że jasny mandat UE został przyjęty kilka tygodni temu; podkreśla, że zarówno lokalna społeczność, jak i stabilność władz przejściowych są obecnie zagrożone; wzywa do wdrożenia tej misji, biorąc pod uwagę powagę sytuacji i prośby kierowane ze strony władz Republiki Środkowoafrykańskiej;
16. Podkreśla, mając na uwadze deklaracje przyjęte przez czwarty szczyt UE-Afryka w Brukseli 3-4 kwietnia 2014 r., że kryzys w Sahelu i Afryce subsaharyjskiej zagraża interesom i bezpieczeństwu obywateli europejskich; podkreśla, że pokój i

bezpieczeństwo są niezbędne dla rozwoju, również gospodarczego, i zdecydowanie popiera afrykańskie aspiracje i zobowiązanie do zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności;

Rola parlamentów i tworzenie sił cywilnych i wojskowych w ramach WPBiO

17. Odnotowuje konkluzje grudniowej Rady Europejskiej odnoszące się do efektywnego podejmowania decyzji w ramach WPBiO oraz szybkiego rozmieszczenia zasobów cywilnych i wojskowych, w tym grup bojowych, oraz ponawia wezwanie do ich szybkiego wdrożenia; wzywa państwa członkowskie do rozwiązania problemu poważnej luki, która powstaje, gdy zostaje podjęta polityczna decyzja o rozpoczęciu operacji lecz nie jest to poparte zapewnieniem sił i zasobów cywilnych i wojskowych; odnotowuje potrzebę poszanowania konstytucji narodowych i procedur parlamentarnych w niektórych państwach członkowskich przed podjęciem decyzji o rozmieszczeniu sił zbrojnych; z zadowoleniem przyjmuje wymianę poglądów na temat parlamentarnych procedur i praktyk podczas Konferencji; wzywa do dalszego wzmocnienia współpracy między parlamentami narodowymi i Parlamentem Europejskim jako władz ustawodawczych i budżetowych, aby zbadać możliwe rozwiązania problemu niewystarczających zdolności w ramach obronności europejskiej, biorąc pod uwagę realia budżetowe i finansowe, jak również potrzebę zapewnienia równego podziału obciążeń; angażuje się w zapewnienie, że we wszystkich naszych państwach członkowskich zostanie wypełnione zobowiązanie rozmieszczenia grup bojowych w ciągu 5 do 10 dni; zobowiązuje się do dalszej wymiany poglądów w tym zakresie w celu zbadania możliwych rozwiązań dla zwiększenia efektywności i gotowości grup bojowych UE i z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę przedyskutowania tego tematu podczas kolejnej Konferencji Międzyparlamentarnej ds. WPZiB/WPBiO w Rzymie;

Cypr

18. Z zadowoleniem przyjmuje wznowienie pełnoprawnych negocjacji uzgodnieniowych mających na celu zjednoczenie Cypru; popiera całościowe i wykonalne rozwiązanie problemu cypryjskiego w ramach UE oraz zgodnie z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, potwierdzając swoje, od dawna deklarowane, stanowisko, że kwestia Cypru powinna zostać rozwiązana, aby utworzyć dwu-strefową i dwu-społecznościową federację z jedną międzynarodową osobowością prawną, jedną suwerennością i obywatelstwem;

Uwagi końcowe

19. Konferencja Międzyrządowa gratuluje wysokiej przedstawiciel, że kończy sprawowanie swojej funkcji udanym przeprowadzeniem przejścia pod rządami Traktatu z Lizbony w kierunku bardziej spójnego i efektywnego podejścia UE w obszarze WPZiB i WPBiO; w szczególności podkreśla swoje poparcie dla przewodnictwa wysokiego przedstawiciela w trudnych okolicznościach, w negocjacjach z Iranem, i gratuluje jej zbliżenia stanowisk stron w dialogu wspieranym przez UE między Kosowem a Serbią; wierzy, w oparciu o te pozytywne przykłady, że

wysoka przedstawiciel oraz Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny zapewniać bardziej kompleksowe podejście, inicjować jasne proaktywne strategie, zapewniać skuteczniejszą współpracę w ramach europejskiej obronności, a także, że wysoka przedstawiciel powinna przewodzić w zakresie zapewniania skutecznej koordynacji z Komisją poprzez pełne wykorzystanie roli wiceprzewodniczącego; podkreśla zobowiązanie wysokiej przedstawiciel do rozwijania dialogu z parlamentarzystami w ramach Konferencji i wzywa, aby dialog ten był kontynuowany i rozwijany w przyszłości.